

OŻYWIENIE (18) *sb n*

-en- (17), -ęn- (1).

Teksty nie oznaczają ó oraz é; o prawdopodobnie jasne (tak w ożywić).

sg *N* ożywieni(e) (2). ◇ *G* ożywieniá (10). ◇ *A* ożywieni(e) (4). ◇ *I* ożywieni(e)m (2).

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

1. Przywrócenie do życia, wskreszenie [w tym: kogo, czego (9)] (11) : ftáwić fię mułzę/ y ná łąd pojedynkowy/ zaráz po śmierci/ álbo tuż przy śmierci; y ná łąd powłzechny y wálny/ w dzień ożywienia wśyftkiego narodu ludzkiego. *LatHar* 638; [Wtory łpołob ożywienia ten iest/ Iz Pan ożywia ktore chce *WiśnOkaz* 583v].

Wyrażenia: »ożywienie z grobu« (1): Muśi to co ma naśienie śmierci ząwłze obumierać przez vmartwienie/ y do końcá przez śmierć/ á to zás máiąc naśienie żywothá wiecznego/ muśi ná káždy dzień rość do żywotá wiecznego/ á czáłu ożywienia z grobu/ przyść do zupełności gdy będzie śmierć požárta od śmiertelności. *GrzegŚm* 52.

»ożywienie obumarłego, umarłych, zmarłych« [*szyk* 2:1] (1:1:1): Ktorego nietyło wtey łpráwie w łkrzeźzenia álbo ożywienia zmarłych wśyftkich prawdziwym y wśzechmocnym Bogiem/ poznác mamy. *BiałKaz* E2v.

Szereg: »wskreszenie i (albo) ożywienie« (3): *BiałKaz* E2v; Możesz też/ y dla tego łámego wżywania Ciálá Páná twego/ pewniełzy być włkrzeźzenia y ożywienia obumárłego/ á w proch rozłypánego ciálá twego. *LatHar* 202; *WujNT* 323.

Przen (6) :

a) Zbawienie, usprawiedliwienie (5) :

Wyrażenia: »ożywienie dusze« [*szyk* 2:2] (4): Y dla thego ma [*Ciało Pańskie*] Chlebá y Winá ofobę/ áby się przez to okazało/ iz ono nie dla ożywienia dułze vmárłey/ ále dla żywey záchowánia iest wftawione. *KuczbKat* 180; *LatHar* 378; *WujNT* 324; ktory ożywia y odradza w wodźie/ y oney ná ożywienie dułz ludzkich moc dáie *SkarKaz* 516a.

»ożywienie wieczne« (1): Obyecány Kriftus ná ożywienie wieczne. *RejPos* 158 *marg.*

b) Wznowienie (1) : áni zádna strona thakowich przipozwow kazicz thim nie bandzie mogła iz nie są za pieczenczia cancellariei albowiem w thakowim obiczaiu oziwienia przipozwow pieczencz officii principis albo ziemská bandzie dostateczná *ZapWar* 1545 nr 2646.

2. Zmartwychwstanie, odrodzenie [czyje; pron poss (3), G pron (1)] (4) : A co nád nagorłze/ iefli go [*serce unizone*] ták dochowałz łpołóu z onym nędznym więźniem iego w tey záplugáwionej wieży łwoiey/ iz ná wieczną pomłtę á ná wieczny vpadek ma być ożywienie iego. *RejPos* 228v, 221; Błogofławieńftwo y dziękowánie/ niechay będzie P. Iezufowi Chryśtułowi/ nieśmiertelne wefeł/ ożywieniem łwoim/ niebu y ziemi iednájącemu. *LatHar* 547.

Szereg: »ożywienie a zmartwychwstanie« (1): iz po śmierci twoiej iużeś pewien ożywienia łwego/ á z martwych wftánia twego/ gdyż głowá twoiá á Pan twoy/ ożywił ciało łwoie/ á tyś iest członkiem iego. *RejPos* [137].

3. Dodanie sił, zachowanie przy życiu; pocieszenie (3) : Bo fie ty nigdy od tych nieoddaliłz ktorzy potrzebują łpomozenia twego/ á fnadz nigdy tem niebędzie odmowioná/ ktorzy łpocziwołciá fie

vćiekáią do miłolierdzia twego/ á záywyfluchániem głóŃow ich Ńnádnie iem kázde ożywienie przypáda.
RejPs 214v.

ożywienie kogo, czego (2): Bowiem on gdy raczy ofuŃfyc ziemię to ieŃt wŃfytko wmożnoŃci
iego/ á prze niedoŃtátek ożywienia iey vczynić niepłodną ná przekázę ludowi Ńwemu gdy zálłuży
rozniewániem ie⁸⁰ *RejPs* 160v; *SkarKazSej* 665a.

W przeciwstawieniu: »gubienie ... ożywienie« (1): Przełózeni nád ludźmi bogowie łą ziemŃcy/ nie
tylo dla tego/ iż moc Bożą máią ná gubienie złych/ y ná ożywienie dobrych y niewinnych *SkarKazSej*
665a.

Synonimy: 1. *wskreszenie*; 2. *zmartwychwstanie*.

Cf **OBYWIENIE, OZYWIĆ, OZYWIĆ SIĘ**

EW